

ROSTA.

SZAKÁLLSZÁRÍTÓ.

Mutatvány a szerzőnek össze-
megjelenő Összes Műveiből.

Vörösmartynak van néhány érthetetlen sora, amely úgy hat, mint a kinyilatkoztatás.

Én nem mondom, hogy megértem az új fiatalokat, de meg akarom érteni őket. Az én ifjúságomban az öregek nem akartak megérteni bennünket. Harag-szomrádot játszottak. Talán még ma is játszanak.

Egy színházi ember kérdezte tőlem:

— Téged sem lehet találni a színházban mostanában! Egészen elszoktál tőle!

Mire én válaszoltam:

— De a színház is elszokott ám az irodalomtól!

Egy különben igen nagyon komoly konzervatív kritikus a legeslegújabb Szászok törzséből azt írta a minap Sajó Sándor lírikusról, hogy komolyabb, mint Petőfi. Szegény jó Petőfi Sándor, neki csakugyan nem volt elég ideje, hogy megkomolyodjék, ahogy azt egy komoly konzervatív kritikus szeretné. Huszonhat éves korában elesett Fehéregyházán.

Nehéz szatirát nem írni. De szatirát írni még nehezebb.

Shakespeare nem igen adják Londonban. Londonban inkább Vajda Ernőt adják.

A sajtóhibának néha ördöge van, de néha angyala is van. Egy derék öreg magyar színész gyökeresen magyar alakításáról például egy vidéki lapban egyszer ez jelent meg: „Igazi *zalamegyei* bíró volt tetőtől-talpig“. Calderon bírása persze *zalameai*, de a színész ábrázolására ez a sajtóhiba kitűnően ráhibázott.

El tudom képzelni Don Kihótét, az elmés, nemes búsképű lovagot, amint késő öregségében a kandalló mellett olvassa Cervantes regényét és megértő mosollyal mondogatja: — Fiatalság bolondság! — De nem tudom elképzelni Sancho Pansát hasonló helyzetben. Hiába, az örültségből ki lehet gyógyulni, de a butaságból nem.

A szerzők darabokat írnak, a költő egészet. — Némelyik színész pompásan tudja adni a ripacsozt. Látszik, hogy önmagából merít. — Szerző: ebben a szóban benne van az egész mai színdarabírás szelleme. Ők szereznek, a régiek költöttek. — Az egész estét betöltő darabok sokszor ürt hagynak a lelkünkben.

A *Marica grófnő* és a *Nótás kapitány* irredenta betétjeire gondolva eszembe jut az élelmes boltos, aki a keserűvíz mellé ezt írta reklámnak: Minden becsületes magyar ember issza! Már én inkább csak a Tompa Mihály és Arany János boránál maradok, meg a Vörösmartynál.

Azt mondja egy történetfilozófus, hogy a magyarság legnagyobb szellemi értékeit nem az Alföld adta, hanem a Felvidék és a Dunántúl. Csak épen azt felejtí el, hogy a három legnagyobb költő mégis véletlenül az Alföldön született: Petőfi, Arany, Katona József.

Hamletet egy londoni színház modern öltözetben adja. Remélem, hogy a szellem is estélyi ruhában jelenik meg.

Mégis van valami biztató abban, hogy a lemondott miniszterek írókká lesznek mostanában. Itt van Hegedüs Lóránt és itt van Nagy Emil. Eddig úgy volt, hogy aki írt, abból miniszter is lehetett. Most úgy van, hogy aki miniszter volt, abból még író is lehet.

(Szeged.)

Juhász Gyula.

HÚZD RÁ JONNY.

Vigyen az ördög, — húzd rá Jonny!...
Bár hallgatód én nem vagyok.
Elismerem, hogy jazz zenédnél
Van itt elég baj, még nagyobb.
Csak az uri magyart nem értem,
Aki „húzd rá Jonny“-t kíván,
Mert mégis csak szebb úri tempó
A régi jó „húzd rá cigány!“

Kozma Andor.

Nem mondjuk, hogy *csakazértis* húzd rá Jonny, nem is ideálunk a jazz-band zenéje és el tudunk képzelni magasabb intellektuális örömöket, mint a síp-dob-szaxofon ritmikus hangkaoszának élvezete. De a zajosan megnyilatkozó és mesterségesen szított kisebbségi „közvéleménnyel“ szemben két megjegyzést bátorkodunk tenni.

1. A jazz-band nem maga a világ-betegség, hanem csak egyik tünete annak az átalakult, amerikai ízlésű, tömegekre támaszkodó új demokrata kulturának, amelynek hősei a bal-összekötő csatár, vagy a banános parkettáncosnő. A betegséggel — vagyis az új életföltételek között lefolyó megváltozott biológiai folyamattal — szemben azonban a *tüneti*, külső kezelés (pofon, bűzbomba, uszító vezércikk, reklámozó műharag, álbotránkozás jazz-band mellett) semmit sem használ. A kor *érzeménye* mélyebben székel, semhogy a kozmetikus megváltoztassa. Itt csak alapos belgyógyászati kúra segíthetne. Teljesen egyetértünk Haraszti Emil kritikájával, amely az effajta darabokban a világvárosok lelkiségét konstatálja:

„Valójában a *Húzd rá Jonny* a mai Berlin hű tükre, tébolyult életének lázas iramával, mely az egész világot *dancing*nek látja. Minden van ebben